

Jak rozwiązywać kazusy? – kilka porad praktycznych

W pierwszej kolejności musimy w sposób jasny i precyzyjny zrekonstruować stan faktyczny. W tym celu potrzebne będzie uzyskanie odpowiedzi na pytania:

- a. kto się domaga?
- b. czego się domaga?
- c. od kogo się domaga?
- d. na jakiej podstawie prawnej dochodzi swoich roszczeń?

Na podstawie tak ustalonych ram faktycznych, możemy przejść do dalszych rozważań.

Schemat rozwiązywania kazusów:

1. Podstawa roszczenia – jaka jest potencjalna podstawa roszczenia/uprawnienia kształtującego;
2. Przesłanki – jakie przesłanki muszą być spełnione, aby roszczenie/uprawnienie kształtujące było zasadne;
3. Subsumcja – czy przesłanki są spełnione?
4. Odpowiedź – czy roszczenie/uprawnienie kształtujące jest zasadne.

Ad. 1

- rodzaje pozytywnych uprawnień: roszczenie i uprawnienie kształtujące

Podstawy roszczeń:

- a. z czynności prawnej – z umowy/jednostronnej czynności prawnej;
- b. z ustawy – m.in. *culpa in contrahendo* (art. 72§2 k.c.), bezpodstawne wzbogacenie (art. 405 i n. k.c.), prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 752 i n. k.c.), czyn niedozwolony (art. 415 k.c.);
- c. konstytutywne orzeczenie sądu – np. rozwód, zniesienie współwłasności.

Ad. 2

- a. powstanie roszczenia – pozytywne przesłanki roszczenia, które muszą być podniesione przez powoda i na samym początku przeanalizowane, np. wykazanie zawarcia umowy

- i. czy nie istnieją normy niweczące roszczenie (np. przyczyny nieskuteczności umowy)?
  - ii. Gdy powołujemy się na jakieś uprawnienie, które nie wynika z istotnych postanowień umowy, tylko z jakiegoś szczególnego postanowienia umowy, wówczas należy zbadać, czy postanowienie stało się skuteczną częścią umowy oraz czy w konkretnym stanie faktycznym z klauzuli wynika uprawnienie powoda
- b. brak wygaśnięcia roszczenia – np. wykonanie świadczenia, wzajemne potrącenie wierzytelności;
  - c. nabycie/brak zbycia roszczenia;
  - d. wymagalność i zaskarżalność roszczenia (brak innych zarzutów)
- w przypadku uprawnienia kształtującego badamy:
- a. powstanie
  - b. brak wygaśnięcia
  - c. nabycie uprawnienia od innej osoby/brak przejścia na inną osobę

Ad. 3

-Czy stan faktyczny spełnia przesłanki norm prawnych?

- Jeśli dopasowanie stanu faktycznego pod przesłanki zawarte w normie nie jest wystarczające, wówczas odwołujemy się do argumentacji prawniczej:

- a. przytaczamy przesłanki stanu faktycznego;
- b. podajemy definicję (wyjaśnienie albo opis) cechy danej przesłanki albo podajemy kryteria;
- c. porównujemy własną definicję ze stanem faktycznym

Co jest najważniejsze przy rozwiązywaniu kasusów?

I. Zrozumienie stanu faktycznego – fundament dobrego rozwiązania!

- jeśli stan faktyczny jest skomplikowany, należy go sobie rozpisać, rozrysować itp., zrobić cokolwiek, co pozwoli nam dobrze zrozumieć z czym mamy do czynienia;
- pod uwagę bierzemy tylko to, co jest WPROST wyrażone w treści kasusu – nie dopowiadamy sobie szczegółowych kwestii, nie robimy założeń – to co jest w treści

kazusu przyjmujemy za obowiązujące, jeśli nie ma wprost określonych odstępstw, przyjmujemy, że mamy do czynienia z sytuacją typową (np. jeśli w opisie stanu faktycznego jest mowa o osobie niedorozwiniętej umysłowo, ale nie ma wzmianki na temat ubezwłasnowolnienia, to nie wolno nam przyjąć założenia, że do takiego ubezwłasnowolnienia doszło!)

- II. Określenie podstawy prawnej – należy powołać się na KONKRETNY przepis ustawy;
- III. Zawsze należy zbadać istnienie pozytywnych przesłanek roszczenia; o zarzutach (nieważność, wygaśnięcie itp.) należy wspomnieć tylko, jeśli:
  - duża część przesłanek albo wszystkie przesłanki zarzutu są spełnione bądź
  - powód je podniósł, bądź
  - powstanie roszczenia podlega szczególnym dodatkowym wymaganiom, np. wymóg zachowania formy szczególnej
- IV. Weryfikacja rozstrzygnięcia – nasze rozwiązanie powinno przede wszystkim odpowiadać zasadom słuszności; jeśli rozwiązanie wydaje nam się absurdalne, niesprawiedliwe – powinniśmy się nad nim dodatkowo zastanowić